

سرمایه‌گذاری

مدیر عامل بزرگترین شرکت تولید کارت‌ن خرمادر جنوب کشور

مهمترین چالش کارت‌ن سازی

در ایران کیفیت کاغذ است

The CEO of knowledge-based Azin Electro Idea Company

The effect of car price on the social comfort

الرئيس التنفيذي لشركة آدين الكترو ايدو القائمة على المعرفة

تأثير سعر السيارة على السلم الاجتماعي

با آثار و گفتاری از:

- مهدي طغياني
- مجيد چگني
- ابوالفضل آقايادي
- حميد رضا پاريايک بين
- محمد علي فرخ مهر
- نيما اسفندياري
- رضا مزيناتي
- حميد رضا گلي
- محمود مادر شاهيان
- سميه يفتيان
- سپيده ديهيم فر
- سارا نوري
- امير رضا طاهري
- عادل حيدري
- ميثم نصيري
- امير مسعود امير مظاهري

مدیرعامل بزرگترین شرکت تولید کارتن خرما در جنوب کشور مهمترین چالش کارتن سازی در ایران کیفیت کاغذ است

در میان محصولات منحصر به فرد کشاورزی در ایران، خرما جایگاهی ویژه و تاریخی دارد؛ بنابراین طبیعی است که کیفیت و نوع بسته بندی این محصول در مصارف داخلی و صادراتی از اهمیت بالایی برخوردار باشد. این دغدغه، بهانه‌ای شد تا به سراغ یکی از برندهای شناخته شده کارتن سازی که دهه‌ها به شکل تخصصی در مهد خرما ایران، شهر بم فعالیت داشته، یعنی صنایع بسته بندی و کارتن خیر خواه برویم و گفت و گویی را با محمدرضا خیر خواه کرمانی، مدیرعامل این شرکت و نایب رییس هیات مدیره انجمن مدیران صنایع کارتن و ورق ایران ترتیب دهیم. لازم به ذکر است، این مجموعه از سال ۱۳۶۳ فعالیت خود را آغاز کرده و در حال حاضر سهم قابل توجهی از بازار بسته بندی خرما کشور را به خود اختصاص داده و تامین کننده جعبه و کارتن صادرکنندگان این محصول به کشورهای خارجی است. برای آشنایی بیشتر با این برند و پیشینه شکل گیری آن، با این گفت و گو همراه شوید.

پشیمان نیستیم، اینکه توانسته‌ام در طول این سال‌ها، بستر مناسبی برای اشتغال و امرار و معاش صدها کارگر فراهم آورم، اوج رضایت و خوشبختی است. خوشبختانه این تعامل و علاقه مندی، دوسویه است و کارگران نیز قلبا و از جان و دل برای کارخانه زحمت می کشند و در پیشرفت و توسعه آن سهم دارند.

با این حساب تامین کارتن و جعبه های باغداران را پدرتان آغاز کردند.

بله، پدر بنده، محمدعلی خیر خواه کرمانی، اولین تاجر در کشور بود که برای بسته بندی خرما از کارتن استفاده کرد. تا پیش از آن محموله های خرما به شکل سنتی یا در حلب های ۲۰ لیتری خالی بنزین یا در «جُلت» (سبدهای بافته شده از سرشاخه های نخل) بسته بندی و به سایر شهرها انتقال داده می شد. این روش، بهداشتی نبود و معمولا به از بین رفتن بخش قابل توجهی از محصول خرما منجر می شد. پدرم برای رفع این مشکل، در ابتدا خرما را به شکل فله ای در کارتن های بزرگ بسته بندی کرد و توانست با وجود مقاومت هایی که از سمت باغداران وجود داشت، این شیوه را توسعه دهد. به مرور زمان، سایر تجار و باغداران نیز متوجه شدند که استفاده از کارتن های مقوایی، مناسب ترین گزینه برای بسته بندی خرما است. در آن سال ها علاوه بر بم، کارتن مصرفی باغداران فارس، بوشهر و بخش هایی از خوزستان را پدر من تامین می کرد و طولی نکشید که استفاده از کارتن در ابعاد مختلف برای بسته بندی و انتقال خرما به داخل و خارج از کشور مرسوم شد.

در ابتدای راه، کارتن سازی را با چه ماشین آلاتی شروع کردید و مراحل توسعه کارخانه به چه شکل پیش رفت؟

از روز اول، کارتن سازی را با یک ماشین دایکات دستی یا به اصطلاح پینگ پنگی آغاز کردیم. در گام دوم، یک ماشین چاپ فلکسو دورنگ به مجموعه اضافه شد که با آن می توانستیم چاپ های ساده را روی کارتن ها پیاده کنیم. یک ماشین لب چسب معمولی هم در اختیار داشتیم که با استفاده از آن، سفارش ها را تولید و به دست مصرف کنندگان می رساندیم. در آن مقطع، ورق مورد نیاز برای تولید کارتن را از شهرهای دیگر از

چرا و از چه زمانی رسماً وارد صنعت کارتن سازی شدید؟ کمی درباره پیشینه کارتن خیر خواه توضیح دهید.

مدرک تحصیلی بنده، کارشناسی ارشد در رشته مهندسی مکانیک است و به همین دلیل، بعد از اتمام تحصیل و خدمت سربازی که هم زمان با سال های جنگ تحمیلی همراه بود، در شرکت هایی مشغول به کار شدم که در حوزه ساخت سازه های فلزی فعالیت داشتند. در برخی از عملیات های دفاع مقدس مشارکت داشتیم و برای رزمندگان، پل های معلق می ساختیم، اما از آنجایی که پدرم از تجار شناخته شده خرما بود و به کمک و همراهی نیاز داشت، تصمیم گرفتم که تجارت خانوادگی را در پیش بگیرم. البته وارد حوزه تجارت خرما نشدم؛ بلکه فقط روی بخش کارتن سازی و بسته بندی خرما متمرکز شدم و با حفظ برند «خیر خواه»، مجتمع بسته بندی و کارتن سازی را در شهرک صنعتی بم احداث کردم. دلیل این انتخاب، تعلق خاطری بود که به زادگاهم داشتیم و با وجود اینکه انتقال کارخانه به تهران، موقعیت های اقتصادی به مراتب بیشتری را به همراه داشت، روی تصمیم خودم ماندم و امروز هم از این تصمیم

جمله تهران خریداری می کردیم، اما در ادامه و با مجهز شدن کارخانه به ماشین های کرو گیتور ورق سازی، در این بخش به خود کفایی دست یافتیم و ورق مصرفی مورد نیازمان را تولید کردیم. مرحله بعدی توسعه، به ارتقای ماشین آلات چاپ اختصاص داشت. تا اواخر دهه هفتاد، هنوز چاپ چند رنگ و لمینیت مرسوم نبود و کارتن سازی های معدودی در هر منطقه فعالیت داشتند، اما با ورود تکنولوژی های جدید و متنوع چاپ، انتظار مشتریان نیز بالا رفت؛ به همین دلیل و به موازات نیاز بازار، توسعه بخش چاپ را در دستور کار قرار دادیم و در آخرین مرحله، یعنی در سال ۱۳۹۶، کارخانه کارتن خیر خواه به یک ماشین چاپ فلکسو پینج رنگ مجهز شد که همزمان، توانایی چاپ بیووی و دایکات را نیز دارد. این ماشین به ما امکان می دهد که مستقیماً روی ورق هایی که با کاغذ های کوتد (کاغذ سفید لعاب داده شده) تولید شده، عملیات با کیفیت چاپی با انجام دهیم، به طوری که می توانم به جرأت بگویم، قابلیت رقابت با چاپ افست و لمینیت را دارد. البته همچنان پاسخگوی مشتریانی که می خواهند سفارش های شان لمینیت شود نیز هستیم، اما چاپ روی کارتن هایی که با کاغذ کوتد پوشیده شده اند، یک مرحله از تولید را کم می کند و این روش، در افزایش سرعت تولید و کاهش هزینه ها نقش به سزایی دارد. جالب است بدانید که با این ماشین، توانسته ایم ورق در ابعاد ۲۰/۸ متر در ۹۰ سانتی متر را چاپ کنیم که فکر می کنم، بزرگترین سطح چاپ در کشور باشد. در حال حاضر ماشین آلات مختلف چاپ، لب چسب ها، لمینیت ها، دایکات ها (روتاری، فکی و طرح بوست) به همراه ماشین آلات کرو گیتور و ورق سازی، صنایع بسته بندی و کارتن سازی خیر خواه را به یک مجموعه کامل و به روز تبدیل کرده که در جنوب شرقی کشور بی نظیر است. البته توسعه همچنان ادامه دارد و همواره سعی خواهیم کرد با بهره مندی از جدیدترین تکنولوژی های کارتن سازی به تجهیز کارخانه بپردازیم.

آیا حادثه ناگوار زلزله بم در سال ۱۳۸۲ تاثیر روی فعالیت های شما داشت؟

قطعاً تاثیر داشت. تبعات آن فاجعه تلخ، هنوز در ذهن و روح ما و مردم منطقه باقی مانده است. همه جا با خاک یکسان شده بود و بخش قابل توجهی از کارخانه و ماشین ها نیز آسیب دیده بودند. شرایط بسیار سختی بود، اما می دانستیم باید هر چه سریع تر، مرمت بخش های آسیب دیده را آغاز کنیم؛ چون به هر حال تعداد زیادی از کارگران بیکار شده بودند و بازگشایی

کارخانه به لحاظ روحی و روانی از اهمیت بالایی برخوردار بود. به خاطر دارم، در اردیبهشت ماه سال ۱۳۸۳ که وزیر صنایع وقت برای بازدید به بم سفر کرده بود، در مراسم بازگشایی و آغاز به کار مجدد کارخانه شرکت کرد و به بنده گفت: «شمار و حیه زندگی را به مردم شهر بازگردانید». در ادامه نیز مسیر توسعه آن طور که توضیح دادم، پیش رفت و در هر مرحله، درآمد حاصل از کار را صرف گسترش همین مجموعه کردم.

کارتن خیر خواه در طول این سال ها، چقدر در اقتصاد منطقه و بازار بسته بندی خرما تاثیر گذار بوده است؟

پیش از تاسیس و توسعه کارتن خیر خواه در منطقه بم، بازار کارتن بسته بندی خرما در انحصار دلال ها بود؛ یعنی افراد محدودی بودند که به شرکت کارتن سازی «ایران» سفارش های سنگین می دادند، انبارهای شان را با حجم بالایی از کارتن پُر می کردند و در فصل چیدن محصول، کارتن را با قیمت دلخواه به باغداران به فروش می رساندند. باغداران نیز به ناچار به این رویه تن می دادند؛ چرا که اگر خرما می برداشت شده بلافاصله در کارتن قرار نگیرد، از بین می رود. این روند، مدت ها ادامه داشت تا اینکه کارخانه صنایع بسته بندی و کارتن سازی خیر خواه، این انحصار را شکست و دیگر باغداران می توانستند، کارتن های تولید شده در شهر خودشان را خریداری کنند. با این حال، انحصارگران و دلالان روش دیگری را در پیش گرفتند که آن هم ثبت سفارش های سنگین در کارخانه ما بود، به طوری که حجم قابل توجهی از ظرفیت تولیدات کارخانه را به خود اختصاص می دادند و باز هم سهم بالایی از بازار را به انحصار خود در می آوردند. در واقع دیگر امکان ثبت سفارش های کم تیراژ برای باغداران وجود نداشت و به دلیل پر شدن ظرفیت، نمی توانستند از ما کارتن خریداری کنند. به همین دلیل، تصمیم گرفتیم که برای همیشه دست سوداگران را از بازار منطقه کوتاه کنیم؛ آن هم با متوقف کردن ثبت سفارش های عمده و پیش فروش محصول. از آن زمان به بعد، باغداران می توانستند سفارش های خرد تیراژهای پایین را ثبت و کارتن مصرفی خود را بدون واسطه و با قیمت مناسب از کارخانه خریداری کنند. این تصمیم، عملیات فروش و تولید را با تراکم بالایی در فصل برداشت محصول مواجه می کند، ولی تنها با هدف همراهی با باغداران محترم این فشار مضاعف را متحمل می شویم. این اقدام باعث شده، هزینه بسته بندی خرما برای باغداران کاهش پیدا کند و آن ها را به صرفه اقتصادی قابل توجهی برساند.

هم اکنون چند نفر در مجموعه کارتن خیر خواه فعالیت دارند و به نظر شما چه عاملی برند خیر خواه را از سایر برندها متمایز می کند؟

در فصل برداشت محصول، حدود ۲۰۰ نفر کارگر به صورت ۲۴ ساعته و طی سه شیفت کاری در بخش های مختلف کارخانه فعالیت دارند و در سایر فصل های سال، تعداد کارگران به یک سوم، یعنی حدود ۷۰ نفر می رسد که در واقع نیروهای دائمی مجموعه به حساب می آیند. خداوند را شاکریم که با اتکاب به نیروی انسانی توانمند و بهره مندی از تجهیزات بروز، بخش اعظم تامین کارتن بسته بندی خرما در منطقه را بر عهده داریم و توانسته ایم علاوه بر اشتغال زایی، سهم چشمگیری در اقتصاد خانواده ها و باغداران محترم ایفا کنیم. در واقع به شکل مستقیم با اقتصاد و زندگی مردم در تعامل هستیم و این شاید مهمترین نقطه تمایز کارتن سازی خیر خواه با سایر کارتن سازان باشد.

آیا از محصولات خیر خواه در بسته بندی اقلام دیگری نیز استفاده می شود؟

بله؛ اما پیش از پاسخ به سوال شما، باید اشاره کنم که هزینه های حمل و نقل باعث می شود که ثبت سفارش از نقاط دیگر کشور، برای سفارش دهندگان صرفه اقتصادی چندانی نداشته باشد، به همین دلیل گستره ای که تحت پوشش تولیدات کارتن سازی خیر خواه قرار دارد، عمدتاً محدوده استان کرمان و برخی از استان های مجاور را شامل می شود. به هر ترتیب به جز کارتن خرما، بخشی از ظرفیت کارخانه به تولید کارتن مصرفی برای تامین کارتن بسته بندی توت فرنگی، خیار سبز، گوجه فرنگی و سایر سیفی جات اختصاص دارد، اما از آنجایی که حجم اصلی تولید به فصل برداشت خرما اختصاص می یابد، برای پر کردن ظرفیت تولید در سایر فصل ها، روی تامین جعبه های صادراتی خرما تمرکز کرده ایم. عموماً شیوه صادرات خرما این گونه است که صادر کنندگان در فصل برداشت، تناژهای بالایی از خرما را خریداری و در سردخانه نگه داری می کنند تا در سایر ایام سال، ضمن بسته بندی مجدد در ابعاد و جعبه های مختلف، محموله های خود را به کشورهای مقصد صادر کنند. در حال حاضر جعبه ها و کارتن های مصرفی بزرگ ترین صادر کننده کشور که صادرات خرما به کشور هندوستان را بر عهده دارد، توسط صنایع بسته بندی و کارتن خیر خواه تولید و تامین می شود. صادر کنندگان دیگری نیز هستند که کار صادرات به سایر کشورها از جمله روسیه را آغاز کرده اند و در زمینه تولید جعبه و کارتن با آنها همکاری داریم. البته باید به ارائه مشاوره های تخصصی به صادر کنندگانی که به تازگی وارد این حوزه شده اند نیز اشاره کنم؛ چرا که معمولاً تجربه و اطلاعات لازم را برای طراحی و انتخاب نوع جعبه مقاوم در برابر سرمای سردخانه ها و فشاری که در حین بارگیری و انتقال به کشور مقصد به آنها وارد می شود، ندارند. در واقع همکاران متخصص مادر زمینه طراحی و انتخاب نوع جعبه، مشاوره مناسب به صادر کنندگان می دهند. به هر حال هدف مشترک ما این است که خرماي ایران که مرغوب ترین نوع خرماي جهان به شمار می آید، سالم، بدون آسیب دیدگی و با کیفیت مطلوب به دست مصرف کنندگان خارجی برسد و از این حیث، خدای نخواستہ باعث سلب اعتماد و آبروی کشور نشود.

به نظر شما مهمترین چالش کارتن سازی برای محصولات کشاورزی در کشور چیست؟

بسته بندی مناسب، همیشه یکی از اصلی ترین چالش های صادرات

محصولات کشاورزی بوده و هست. معمولاً کشاورزان فاقد بضاعت مالی و بعضاً فکری لازم در جهت ارتقای کیفیت بسته بندی محصولات خود هستند و در بسیاری از موارد، صادر کننده نیز بی توجه به پارامترهای کیفی مناسب، از طریق بسته بندی ارزان تر به دنبال کاهش هزینه ها می باشد. البته کیفیت بسته بندی هایی از جنس کارتن، تنها به فرآیند کارتن سازی معطوف نیست و کیفیت کاغذ مصرفی در تولید ورق، نقش به سزایی در میزان کیفیت کارتن ها و جعبه های تولیدی دارد. همان طور که می دانید، بخش قابل توجهی از کاغذ های مصرفی در تولید ورق های کارتنی در کشور از طریق بازیافت کاغذ و کارتن های مستعمل تامین می شود و مطابق با نظر کارشناسان، کارتن تهافت بار قابلیت بازیافت را به شرط حفظ کیفیت دارد، اما متأسفانه فرآیند بازیافت کارتن معمولاً ده ها بار تکرار می شود که این روند، باعث کوتاه شدن بیش از اندازه الیاف های کاغذ و کاهش مقاومت ورق و کارتن های تولیدی می شود؛ بنابراین در پاسخ به سوال شما باید بگوییم که مهمترین چالش ما در تولید کارتن، دسترسی به کاغذ با کیفیت است که در صورت تحقق این امر، کارتن سازی در ایران چیزی از توسعه یافته ترین کشورهای جهان کم نخواهد داشت. در این زمینه، شاید تجمیع کارخانه های کاغذ سازی، ارتقای ماشین آلات و واردات خمیر کاغذ بتواند روی کیفیت تولیدات داخلی تاثیر گذار باشد. البته کارخانه های مجهزی نیز در کشور وجود دارند که کاغذ های مرغوبی تولید می کنند، ولی عمده محصولات شان به کشورهای خارجی صادر می شود. طبیعتاً صادرات، منافع ملی قابل توجهی برای کشور به همراه دارد، اما به اعتقاد بنده، تامین بازار داخلی با کاغذ مرغوب، بر صادرات در این زمینه اولویت دارد. با این تفاسیر، در انجمن مدیران صنایع کارتن و ورق ایران، کار گروه مشترکی با سندیکای کاغذ تشکیل داده ایم تا بر اساس منافع ملی نسبت به ترویج یا اجباری کردن بسته بندی سلولوزی به عنوان بسته بندی پایدار که موجب سلامت جامعه و حفظ محیط زیست می باشد، راهکارهای اجرایی تدوین و به مسئولان ذی ربط ارائه شود. البته هنوز در ابتدای راه هستیم و امیدواریم که در آینده بتوانیم به ارتقای کیفیت کاغذ بسته بندی و ورق های کارتن در کشور کمک کنیم.

نظر تان درباره نقش کارتن در ملاحظات محیط زیستی و چالش افزایش سهم مواد پلیمری در فرآیندهای بسته بندی چیست؟

در حال حاضر حفظ محیط زیست، اصلی ترین دغدغه در جهان به شمار می آید و در این راستا، بیشتر کشورهای توسعه یافته، استفاده از ظروف پلیمری جهت بسته بندی مواد غذایی را ممنوع کرده اند و تاکید دارند که از فرآورده های سلولوزی برای این کار استفاده شود. دلیلش هم این است که مواد سلولوزی در طبیعت قابل بازیافت می باشد؛ در حالی که ظروف پلاستیکی و پلیمری این قابلیت را ندارند و مصرف آن آسیب هایی فراوانی را به محیط زیست وارد می کند. متأسفانه ارزان بودن مواد پتروشیمی در ایران، کفه تولید ظروف پلیمری را سنگین تر کرده و حتی باعث شده تا بخش زیادی از مصرف کنندگان به دلیل گرانی کاغذ و کارتن، به بسته بندی محصولات خود در ظروف و جعبه های پلیمری روی آورند. این روند را طی سال های اخیر در نوع بسته بندی انواع میوه و محصولات کشاورزی مشاهده کرده ایم، به طوری که سبدهای پلاستیکی تا حدود زیادی جای کارتن را گرفته اند؛ آن هم سبدهایی که از آسیاب مواد پلاستیکی دست دوم، بدون رعایت استانداردهای بهداشتی، بازیافت

تولید کننده‌ای لازم و واجب می‌باشد، به همین دلیل است که معتمد، تامین نیاز تولید کنندگان داخلی بر صادرات اولویت دارد؛ چرا که تقویت توان تولید در داخل کشور، زمینه‌ساز ارتقای صادرات و افزایش ارزش آوری به کشور می‌شود و می‌تواند به اشتغال‌زایی و رونق تولید بیانجامد. این روند حتی روی افزایش ارزش واحد پول ملی در بازارهای جهانی نیز تاثیر می‌گذارد و اقتصاد کشور را از انزوای بحران خارج می‌کند.

به‌طور کلی شرایط صنعت کارت‌تن‌سازی در کشور را چطور ارزیابی می‌کنید و مطالبه صنفی شما از مدیران دولتی چیست؟

مطابق با آمارهای ارائه‌شده، حدود ۸۵ هزار واحد تولیدی صنعتی و حدود ۶۰۰ هزار واحد تولیدی صنفی در کشور وجود دارد که تقریباً در ۷۰ درصد این صنایع، کارت‌تن کاربرد دارد و حیات آن‌ها به کارت‌تن وابسته است. با این وجود، اهمیت کارت‌تن‌سازی آن‌طور که باید و شاید مورد توجه قرار نمی‌گیرد. به همین دلیل فکر می‌کنم، صنعت کارت‌تن‌سازی در میان سایر صنایع، مظلوم واقع شده است. انتظار ما این است که دولت با تخصیص تسهیلات بانکی مناسب و رفع مشکلاتی نظیر عدم دسترسی به کاغذ با کیفیت و قیمت مناسب، از این صنعت حمایت کند؛ زیرا حمایت از این صنعت، به نفع تمام صنایع و به تبع آن کشور می‌باشد.

با توجه به اینکه شغل پدری را ادامه داده‌اید، آیا این زنجیره توسط فرزندان شما نیز دنبال خواهد شد؟

به نظر بنده، شرکت‌هایی موفق‌تر هستند که عمر فعالیت آن‌ها بیش از یک نسل تداوم یابد و فرآیند توسعه و پیشرفت را در یک جریان پیوسته و مستمر دنبال کنند، بر همین اساس تصمیم گرفتم که حرفه پدرم را ادامه دهم و در حال حاضر نیز سه فرزند من در مجموعه کارت‌تن‌سازی خیرخواه فعالیت دارند. آن‌ها دیدگاهی بعضاً متفاوت نسبت به من دارند که به نظرم در اداره یک تجارت خانوادگی، باید این تفاوت‌ها را که منشأ تغییر و تحول هستند، ارج نهاد. در کشورهای پیشرفته نیز همین‌طور است. خوشبختانه نمونه‌های موفق تجارت خانوادگی در کشور خودمان مانند شیرینی خلیفه‌رهر در یزد یا گز کرمانی در اصفهان که چند نسل از پیدایش و فعالیت آن‌ها می‌گذرد نیز وجود دارد. اینکه فرزندان به شرط علاقه، فعالیت پدران خود را ادامه دهند و تکامل ببخشند، به مراتب مفیدتر از آن است که بخواهند فعالیت اقتصادی تازه‌ای را از نقطه صفر آغاز کنند.

و تولید می‌شوند و حتی بعضاً بوی نامطبوعی دارند که برای سلامتی مضر هستند. مثال دیگری که به‌وضوح مشاهده می‌شود، عدم استفاده از جعبه‌های کارتنی برای بسته‌بندی بطری‌های پلاستیکی آب معدنی و انواع نوشیدنی‌ها است. این بطری‌های پت، در پلاستیک شیرینک می‌شوند و در بسیاری از مواقع، در معرض تابش نور خورشید قرار می‌گیرند که این مساله باعث گرم شدن آن و ایجاد فعل و انفعالات شیمیایی می‌شود. در صورتی که این بطری‌ها باید در جعبه‌های کارتنی بسته‌بندی شوند تا از تابش نور آفتاب در امان بمانند. همین‌طور، خلاً در بسته‌بندی برخی از اقلام دارویی نیز وجود دارد و دوشیشه‌های دارو توسط برخی از تولید کنندگان، شیرینک می‌شوند. طبیعتاً بی‌توجهی به این موارد، آلودگی‌های فراوانی را به همراه خواهد داشت و در بلندمدت روی سلامت هموطنان تاثیرات ناخوشایندی می‌گذارد. برای مقابله با شیوع چنین رفتارهایی در بخش‌های مختلف تولید، چاره‌ای جز فرهنگ‌سازی و حمایت از مصرف‌فرآورده‌های سلولزی در انواع بسته‌بندی نداریم. مسئولان امر باید بدانند که فقط با شعار و تبلیغات، کاری پیش نمی‌رود؛ زیرا فرهنگ‌سازی و تغییر الگوهای رفتاری در جامعه، نیازمند سیاست‌گذاری‌های صحیح و تاثیرگذار است. به عنوان مثال، در بسیاری از کشورهای، کیسه‌ها و ساک‌های پلاستیکی به مشتریان فروخته می‌شود، اما ساک‌های کاغذی به صورت رایگان در اختیار مشتریان قرار می‌گیرد. چنین سیاست‌هایی می‌تواند ضمن کاهش مصرف پلاستیک، مصرف محصولات سلولزی را که قابل بازیافت هستند و آسیبی به محیط‌زیست وارد نمی‌کنند، در جامعه ترویج کند. همان‌طور که گفتیم؛ متأسفانه در کشور ما ارزانی مواد پلیمری و پلاستیک در مقابل گرانی کاغذ و کارتن، روز به روز به تهدیدی بزرگ‌تر برای سلامتی مردم و محیط‌زیست تبدیل می‌شود.

آیا کارت‌تن‌سازی در ایران، مزیت‌های صادراتی لازم را برای گسترش بازارهای منطقه‌ای و جهانی دارد؟

راهکار اصلی برون‌رفت از بحران‌های اقتصادی موجود، افزایش صادرات است، اما صادرات هدفمندی که بیشترین ارزش افزوده را برای تولید کننده و کشور به همراه داشته باشد، به عنوان مثال، محصولات کارت‌تن‌سازی خیرخواه قابلیت این را دارند که مستقیماً به سایر کشورهای منطقه صادر شوند، ولی اگر این محصول همراه با مظروفی به نام خرما از کشور صادر شود، طبیعتاً ارزش افزوده بیشتری را برای زنجیره تولید ایجاد می‌کند. بدیهی است، انجام صادرات تولیدات مازاد بر نیاز داخلی کشور بر هر